

BÉLA
BARTÓK

2

SLOVENSKÉ
ĽUDOVÉ
PIESNE

hudobné **entrum**
MUSIC CENTRE SLOVAKIA

Béla Bartók pri nahrávaní fonografom v Dražovciach, 1907

SLOVENSKÉ ĽUDOVÉ PIESNE

zapísal a systematizoval

BÉLA BARTÓK

Súborné vydanie

II.

zväzok

SLOVAK FOLK SONGS

transcribed and classified by

BÉLA BARTÓK

Complete Edition

II.

Volume

Editori/Editors

Alica Elscheková, Oskár Elschek

SLOVENSKÉ ĽUDOVÉ PIESNE

zapísal a systematizoval

BÉLA BARTÓK

Súborné vydanie

II.

zväzok

SLOVAK FOLK SONGS

transcribed and classified by

BÉLA BARTÓK

Complete Edition

II.

Volume

Béla Bartók
Slovenské ľudové piesne
Súborné vydanie
II. zväzok

Vydalo Hudobné centrum, Bratislava 2019 ako svoju 156. publikáciu
S finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

Reprint vydania z roku 1970 (Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied)
Vedeckí redaktori ALICA ELSCHÉKOVÁ, OSKÁR ELSCHÉK
Graficky upravil Pavel Pekař, technický redaktor Ludo Juračka

Obálka súborného vydania: Pergamen
Tlač: CSČ SAV, VEDA, vydavateľstvo SAV
Publikácia vyšla v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou

ISBN: 978-80-89427-43-7 (print)
ISBN: 978-80-89427-56-7 (ePDF)

A.

Štvorveršové melódie

Vierzeilige Melodien

1. b)

S nebodkovaným rytmom a heterometrickými riadkami

Mit nichtpunktirten Rhythmus und heterometrischen Zeilen

1.

Stavba slóh

Z Z Z + Z Z

Strophenstruktur

5, 5, 5+5, 5

v) $\overline{3}$ $\overline{4}$ $\overline{5}$ Bartoš III, 1349. ||

a a | b : a

ž) $\overline{V}$ $\overline{V}$ $\overline{V}$ Bartoš III, 215. ||

422 a.

5, 5, 5+5, 5 $\overline{2}$ $\overline{V}$ $\overline{3}$

a a | b : a

B. F. 2079 c); Kostolné Moravce, Hontianska; I. 1913; žena s text. a)

Tempo giusto, $\text{♩} = 150$

a) 1. Fraj - šták do - ři - na, lú - čka ze - ře - ná,
pa - sie má mi - lá, mi - lá pre - mi - lá na ňej je - ře - ňa.

Anna Kel'hová, 55 r.; s text. b) c):

2. Jefeň sa pasie lebo sa misí, lebo mu milá milá, premilá trávičku nosí.	5. Ej, jefeň, jefeň pekné ruožke máš, s tvojimi ruožkami, na šocke strani pekne rozkladáš.	b) 1. Lúka zelená ňepokosená, dá pán Boh rosi, lúka sa skosí, zajtra do rána.
3. Ej, jefeň, jefeň, či si sa nažraní, či si sa nažrau a či napásou zeľenej trávi?	6. Ej, jefeň, jefeň, čierne očká máš, [: ja sa ťa bojím, :] že ma oklamáš.	2. Išou muoj milí s vozon pre seno, poď milá tlačíť, nemuožen stačíť, seno zeľenuo.
4. Ňenažrau son sa zeľenej trávi, lebo hu điouke đioučence, điouke kravan požali.	7. Ňeboj sa, milá, tích čiernich očí, [: aľe sa ti boj :] falošních rečí.	3. Ňie je to seno, ale je ika, už moja milá, moja najmiľejšia v komore vzdichá.

A. I. b) 1.

423.

5, 5, 5+5, 5, [1] [1] [1]

a a | : b : | a

B. F. 599 a); Horná Poruba, Trenčianska; 1907; Klement Meliš; zb. M. Vikár.

Tempo giusto

Už som po - o - ral, vol - ki br - na - vé,
 už som po - ko - pal,
 vol - ki br - na - vé, pluh som do - lá - mal.

*

424 a.

5, 5, 5+5, 5, [1] [5] [1]

(svadobná)*

a a | : b : | a

Poniky, Zvolenská; XI. 1915; Zuzana Spišiaková, 40 r.

Tempo giusto

1. Sám si si, Ja - ňík, sám si si ví - na,
 na - čo si mi dau, na - čo si mi dau za po - há r ví - na?

2. Za pohár vína
 s hriatou pálenkou,
 už ma ňevídíš
 viacej paňenkou.

3. Viacej paňenkou
 v zelenom venci,
 už ma ňevídíš
 medzi dieučenci.

424 b.

5, 5, 5+5, 5, [1] [5] [1]

a a | : b : | a

Kostolné Moravce, Hontianska; I. 1914; Anna Kelhová, 56 r.

Tempo giusto

Var.: ¹⁾ ²⁾

A. I. b) 1.

424 c.

5, 5, 5+5, 5, $\boxed{1}$ $\boxed{b3}$ $\boxed{b3}$

a a |:b:| a

Valaská, Zvolenská; 25. IV. 1916; dievčatá.

Tempo giusto

1. Pri Ke - re - stu - re pri je - dnom du - be
za - bi - ľi Jan - ka, Ja - ňí - čka, Jan - ka, ško - da ho bu - de!

2. Keď ho zabiľi,
zamordovaľi
na jeho hrobe,
na jeho hrobe,
kríž udeľaľi.

3. O krížu, krížu,
ukrižovaňi,
tam leží Janko,
Jaňiček, Janko
zamordovaňi.

Var. text.: *Sl. Sp. I, 96.*

Var. náp.: $\boxed{1}$ $\boxed{5}$ $\boxed{1}$ *Sl. Sp. I, 96, 400;* $\boxed{b3}$ $\boxed{b3}$ $\boxed{1}$ *Bartoš II, 215 a), 174.*

α) 5, 5, 5+5, $\boxed{5}$ $\boxed{1}$ $\boxed{\#4}$ *Sl. Sp. III, 527.* || β) $\boxed{\#VII}$ $\boxed{1}$ $\boxed{\#VII}$ *Bartoš III, 965.* ||

425.

5, 5, 5+5, 5, $\boxed{V}$ $\boxed{2}$ $\boxed{2}$

a a |:a:| a

Balog, Zvolenská; 27. XII. 1915; ženy.

Tempo giusto

1. Ťaž - kí je, ťaž - kí ten ká - meň mľín - skí, e - ště je
ťaž - ší, e - ště je ťaž - ší ten stau man - žel - skí.

2. Ten kámeň mľínski
mľínár zodvihne,
a stau manželski
ňig neroztrhne.

Var.:

*

A. I. b) 1.

α) $\overline{4}$ $\overline{b3}$ $\overline{5}$ *Sl. Sp. I, 185.* || $\overline{2}$ $\overline{1}$ $\overline{1}$ *Sl. Sp. II, 16.* || γ) $\overline{5}$ $\overline{3}$ $\overline{4}$ *Bartoš III, 576.* || δ) $\overline{b3}$ $\overline{1}$ $\overline{b3}$ *Bartoš III, 632 b), 1188.* ||

a a | : b : | a

ε) $\overline{1}$ $\overline{2}$ $\overline{3}$ *Bartoš I, 251; III, 457; 4* *Bartoš III, 1528; V* *Sušil 730 b); Bartoš III, 1192; bVI* $\overline{b3}$ $\overline{VII}$ *Bartoš III, 728; 6, 6, 5+5, 6, 1 $\overline{2}$ $\overline{4}$ *Erben 600.* || ζ) $\overline{1}$ $\overline{3}$ $\overline{2}$ *Sušil 786 i) || η) 2 $\overline{1}$ $\overline{V}$ *Bartoš I, 164. || θ) 3 $\overline{1}$ $\overline{4}$ *Bartoš III, 62 b). || ι) 1 $\overline{2}$ $\overline{1}$ *Bartoš III, 484. || κ) 2 $\overline{2}$ $\overline{1}$ *Bartoš III, 552. || λ) 1 $\overline{1}$ $\overline{1}$ *Sušil 771 a); Bartoš II, 616; VII* *Sušil 140 b); b3* *Bartoš III, 1133; 2 $\overline{1}$ $\overline{5}$ *Václavěk 17; VI* $\overline{V}$ $\overline{V}$ *Sušil 789 dd); 1 $\overline{3}$ $\overline{2}$ *Erben 729; Sušil 538 a); 3* *Bartoš I, 394; II, 363; III, 538. || μ) 3 $\overline{2}$ $\overline{2}$ *Sušil 118 c); Erben 337; 3* *Peck 134; 4 $\overline{2}$ $\overline{4}$ *Erben 72. || ν) 1 $\overline{5}$ $\overline{1}$ *Česká svatba 55 str. || ξ) 5 $\overline{3}$ $\overline{2}$ *Erben 718; Sušil 789 b b); Bartoš II, 866; III, 292, 589, 1683; 3* *Sušil 445 a), 471 b); 3 $\overline{2}$ $\overline{4}$ *Peck 210; 5, 5, 5+5, 5, 5 $\overline{3}$ $\overline{2}$ *Bartoš III, 1687. || ο) 5 $\overline{5}$ $\overline{2}$ *Sušil 794 f) || π) 1 $\overline{2}$ $\overline{5}$ *Bartoš III, 235; II, 591. || σ) 1 $\overline{1}$ $\overline{b3}$ *Bartoš II, 990. || ρ) 1 $\overline{1}$ $\overline{5}$ *Sl. Sp. III, 378; II, 210, 596. || τ) 2 $\overline{3}$ $\overline{3}$ *Erben 82; b2 $\overline{b3}$ $\overline{1}$ *Peck 219; Bartoš II, 133 b); 6, 6, 13, 10, b2 $\overline{b3}$ $\overline{b3}$ *Bartoš III, 590. || υ) III $\overline{1}$ $\overline{1}$ *Bartoš I, 395. || φ) 1 $\overline{V}$ $\overline{V}$ *Bartoš III, 1308. ||************************

426.

6, 6, 6+6, 6, $\overline{1}$ $\overline{1}$ $\overline{1}$

a a | : b : | a

Polhora, Zvolenská; IV. 1915; Margita Dibdiaková, 20 r.

Tempo giusto

a) 1. Pán Boh ma po - tre - stau, kri - ví sa mi do - stau, kri - ví a - ko k'l'u - ka,
pla - čem a - ko su - ka, pla - čem a - ko su - ka.

Var.: $\overline{1}$ $\overline{2}$

2. Aj mňa tak privedu, b) -----
zau som si krivaňu,
ako bi priložiu
gu koľesu saňu
a mňa ešte väčmi.

A. I. b) 1.

427 a.

6, 6, 6+6, 6, $\boxed{2}$ $\boxed{2}$ $\boxed{1}$

a a | b :| a

K. F. 305 c); Salakúzy, Nitrianska; 1911; dievčatá; zb. Z. Kodály.

Tempo giusto

a) 1. A - le je to lá - ska zlá, a - le eš - če hor - ší,
de ke - rej cho - ďá dva - ja; ka - ma - rá - ěi star - ší,
de ke - rej cho - ďá trá.

Var.: $\overset{1)}{\text{♩}} \overset{2)}{\text{♩}} \parallel \frac{3}{8} \text{♩} \text{♩} \text{♩} | \text{♩} \text{♩} | \text{♩} \parallel$

2. Jeden je u dverí,
druhý pri posteli,
treť v okenečku
volá na ďivečku:
ďivečka otvor mi.

3. Já ťi ňeotvorím,
lebo ja ňemožem,
apička skazujú,
mamička zbraňujú,
že tvoja ňeбудem.

b) 1. Choďili chlapi k nám,
za moju bílú tvár,
[: ale už ňebudú, :]
horlivú mamku mám.

2. Mamičienka moja,
ňebucťe horlivá,
[: nech tá mladá čelaď :]
na mňa nezabíva.

3. Keď tá mladá čelaď
na mňa pozabudne,
veru vás, mamička,
sivá holubička,
velká hamba dojde.

427 b.

6, 6, 6+6, 6, $\boxed{1}$ $\boxed{2}$ $\boxed{1}$

F. 1463 b); Hiadeľ, Zvolenská; VIII. 1915; Zuza Strelcová, 18 r.*

Parlando, $\text{♩} = 104$

1. Za sva-dob-ním sto-lom dva ho-lub-ke se - dzia, dzia,
ne-je-dzia, ne-pi-jú, ne-je-dzia, ne - pi - jú, len tak smut-ne hla-dzia.

A. I. b) 1.

2. Veselú, Anička,
veselú svadbu máš,
ale si pomisli,
koho na nej nemáš.

3. Koho bi nemala,
ej, mojej mamički,
ve'mi oni ležia
v cej čiernej zemički.

Var. náp.: $\overline{2^1} \overline{2} \overline{1}$ *Sl. Sp. II, 417*; $\overline{1^1}$ *Sl. Sp. II, 464*; $\overline{2^1} \overline{2} \overline{2}$ *Sl. Sp. III, 280*;
 $\overline{1^5}$ *Sušil 91 b*); $\overline{1^1} \overline{1} \overline{1}$ *Sl. Sp. I, 549*.

*

α) $\overline{3^1} \overline{2} \overline{8}$ *Bartoš II, 613 a) b*); $\overline{6}$ *Bartoš III, 1103, 267*. || β) $\overline{3^1} \overline{3} \overline{1}$ *Erben 722*. || γ) $\overline{3^1} \overline{3} \overline{8}$ *Sl. Sp. II, 35*. || δ) $\overline{b3^1} \overline{5} \overline{5}$ *Bartoš II, 618*. || ε) $\overline{V} \overline{III} \overline{2}$ *Sl. Sp. II, 684*. || ζ) $\overline{b3^1} \overline{V} \overline{5}$ *Erben 475*; $\overline{5^1} \overline{2} \overline{4}$ *Erben 353*. = *Česká svatba 114 str.* || η) $\overline{4^1} \overline{V} \overline{4}$ *Erben 510*. ||

428 a.

6, 6, 6+6, 6, $\overline{5^1} \overline{V} \overline{3}$

a a |: b: | a

Kostolné Moravce, Hontianska; I. 1913; Marka Školníková, 15 r.; s text. a).

Tempo giusto

1) V Prešpor ku, v zá hra de pek ní tá čik ská če;
do kos-to - la zvo-ňa, pa-ňen-ke sa scho-ďia, mo-ja mí - lá pla - če.

Poniky, Zvolenská; XI.1915; Zuzana Spišiaková, 40 r.; s text. b): $\overline{1^1} \overline{3} \overline{6}$

B. F. 781 b); Dražovce, Nitrianska; I. 1909; chlap; s text. c): $\overline{2^1} \overline{3} \overline{4} \overline{5}$

2. Ňeplač, milá, ňežel,
že son s tebou ležel,
ja ležel na slame,
sama prišla ke mŕe,
ja o ton ňevedel.
α) a ja som

3. Ždicki son si mislel,
že si ŕa buđen brať,
[: už mi ľístok prišou :]
misŕn mašfrovať.

4. Mašřruj, mašřruj,
pred jasnoš cisarsku,
[: veď ŕa tan naučia :]
reguľu vojanskú.

b) 1. V prešporskej zahrađe 2. = a) 3.

pekňe vtáčik skáče,
na klekaňie zvoňia,
paňenke sa modľia,
moja milá plače.

3. Misŕn mašřrovať
pred jasnoš cisára,
[: tam mi predukážu :]
vojanskie reguľe.

A. I. b) 1.

Var. náp.: $\overset{5}{\square}$ $\square$ $\overset{3}{\square}$ *Sl. Sp. III, 67; Bartoš III, 153;* $\overset{2}{\square}$ *Bartoš I, 281;* $\overset{1}{\square}$ *Sl. Sp. III, 57;* $\overset{5}{\square}$ *Bartoš III, 470;* $\overset{3}{\square}$ $\square$ $\overset{1}{\square}$ *Bartoš II, 456; III, 530;* $\overset{3}{\square}$ $\square$ $\overset{3}{\square}$ *Bartoš III, 677.*

*

α) $\overset{2}{\square}$ $\square$ $\overset{IV}{\square}$ $\overset{IV}{\square}$ *Bartoš III, 354.* $\parallel$ β) $\overset{bVI}{\square}$ $\square$ $\overset{5}{\square}$ *Bartoš III, 312.* $\parallel$ γ) $\overset{VII}{\square}$ $\square$ $\overset{2}{\square}$ *Sl. Sp. II, 686.* $\parallel$ δ) $\overset{1}{\square}$ $\square$ $\overset{1}{\square}$ *Erben 160, 203.* 9+6, 6+6, 8+6, $\square$ $\square$ *Erben 624.* $\parallel$ ϵ) $\overset{1}{\square}$ $\square$ $\overset{3}{\square}$ *Erben 351.* $\parallel$ ζ) $\overset{1}{\square}$ $\square$ $\overset{5}{\square}$ *Sl. Sp. I, 95, 99; Bartoš III, 773;* 6, 6, 5+5, 6, *Sušil 794 d)* $\parallel$

429.

6, 6, 6+6, 6, $\overset{V}{\square}$ $\square$ $\overset{V}{\square}$

a a |:b:| a

B. F. 789 b); Klátová Nová Ves, Nitrianska; X. 1908; dievčatá

2. A čil mi nastalo
to smutné lúčeňí,
[: že mám biť zbavení :]
mého pořešeňí.

3. A kdo ho zbavuje?
Tí velkí pánové,
[: psaničko napsali, :]
g regimentu dali.

4. Že mám íť do pola,
do pola čirého,
đe bude armáda,
tam sa mám predstaviť
pred cisára krála.

5. Pred cisára krála,
pred jasnosť cisárskú,
[: tam ja mám ukázať :]
regulu vojanskú.

Var. text.: 428 a); *Bartoš III, 153.*

Var. náp.: *Erben 372; Sušil 86, 723 f); Bartoš I, 220; II, 478; III, 1215 b), c); 9, 7, 6+6, 7, Bartoš I. 270;* $\overset{1}{\square}$ *Sl. Sp. III, 573.*

*

α) $\overset{1}{\square}$ $\square$ $\overset{3}{\square}$ *Sl. Sp. I, 289.* $\parallel$ β) $\overset{5}{\square}$ $\square$ $\overset{3}{\square}$ *Erben 363; Sušil 58 a), b);* $\overset{4}{\square}$ *Bartoš III, 159;* $\overset{5}{\square}$ *Sušil 320 a)* $\parallel$ γ) $\overset{V}{\square}$ $\square$ $\overset{2}{\square}$ *Sl. Sp. II, 565.* $\parallel$

A. I. b) 1.

430 a.

6, 6, 6+6, 6, $\boxed{1}$ $\boxed{b3}$ $\boxed{1}$

a a | :b: | a

F. 1377 c); Hiadel, Zvolenská; IV. 1915; Zuza Strelcová, 18 r.

Tempo giusto, $\text{♩} = 144-160$

a) 1. Za - gaj - duj, gaj - do - - šku, za - gaj - duj,
gaj - do - šku, a - ko si gaj - do - vau,
kedz si cez bo - ro - vú do Hiad - la cho - dzie - vau.

Var:

N. b. *a* *und* *bližia sa často k* *nähern sich oft an*

2. [: Kedz som ja chodzievau, :]
chodzievali šeci,
kedz som ja zanachau,
chodzia po nom kravi.

b) 1. Ve' si ja nespievam
z mojej veselosci,
[: ale si ja spievam :]
z velikej žalosci.

2. Ve' si ja nespievam
bi veselá bola,
[: ale si ja spievam, :]
bi žiáli zabudla.

3. Ke' si ma ti nachau,
pre moju chudobu,
[: a ja nebanujem, :]
poručená Bohu.

4. Poručená Bohu,
komu budze, tomu,
[: ke' nie šuhajkovi, :]
aspon pánu Bohu.

Var. text. a) : 56 b. a) 2. 3.

A. I. b) 1.

430 b.

6, 6, 6+6, 6, $\boxed{1}$ $\boxed{b3}$ $\boxed{1}$

a a | b : | a

Polhora, Zvolenská; IV. 1915; Margita Dibdiaková, 20 r.; s text. a) b).

Tempo giusto

a) 1. Za-hu-ča - li ho - ri, za-hu-ča - li le - si,
de-že sa po-de-l'i, de-že sa po-de-l'i, mo-je mla - dé ča - si?

Var:

Balog (Dobroč), Zvolenská; IV. 1916; žena, s text. a) c):

2. Moje mladé časi
nezažili krási,
aňi moje letá
nezažili sveta.

b) Ňezachoď, slniečko,
nezachoďže ešte,
bo sa moje nuožke
na deľakej ceste.

c) 1. Keď sa dťiouča vidá,
ako bi zomrelo,
ako bi ho aňi
na sveťe ňebolo.

2. Keď sa šuhaj žeňi,
ako bi sa topiu,
ako bi ťen kámeň
do voďi zahoďiu.

3. Ešťe sa ťen kámeň
vo voďi obráťi,
aťe naša mladostť
sa už viac ňevráťi.

Var. text. a) : 52 b) ; 206; *Sl. Sp. I. 231.*

Var. náp.: *Sl. Sp. I, I; 1 5 4 Erben 352.*

*

α $\boxed{1}$ $\boxed{3}$ $\boxed{3}$ *Sl. Sp. I, 204; Erben 154, 626; Bartoš III, 341; 1 Erben 717; 2 Bartoš II, 581; 5 Sušil 248; 1 5 3 Erben 55; 5, 5, 6+6, 5, 1 3 3 Erben 642, 723; 5 Erben 217; 8, 8, 4+4, 8, 3 Erben 695; 8, 8, 5+5, 8, Erben 495; 10, 10, 6+6, 10, Erben 31. || β) $\boxed{5}$ $\boxed{b3}$ $\boxed{5}$ Bartoš III, 365. || γ) $\boxed{2}$ $\boxed{5}$ $\boxed{V}$ Bartoš III, 1982. ||*